

07/09/2020

י"ח באלול ה'תש"פ

לכבוד: חבר/ת הכנסת

א.ג.ב.

הנדון: כשלון משרד הרווחה בקשר שבין ילדים והוריהם - נייר עמדה

נייר עמדה זה עוסק בכישלון משרד הרווחה במניעת ניכור הורי כלפי אבות גרושים ואי הסדרת טיפול בילדים. למרות שעברה מעל שנה מהכישלון המדהדד שמוזכר בדוח מבקר המדינה (פורסם ביום 6/5/2019), משרד הרווחה ממשיך במדיניות מוטה מגדרית אשר פוגעת בילדים.

מדינת ישראל הצטרפה לאמנת האו"ם בדבר זכויות הילד, שנכתבה ב-1989 על ידי מדינות מתקדמות, ששמות את טובת הילד, שלומו ורווחתו, בראש סדרי העדיפויות. משרד הרווחה, שנת 2020, פועל בניגוד לאמנה זו.

משרד הרווחה כושל וגורם נזק מתמשך (עפ"י דו"ח מבקר המדינה שהוזכר לעיל) באמצעות:

- א. זמני המתנה בלתי סבירים לתסקירים.
- ב. העדר הנחיות מקצועיות ונהלי עבודה בנושא ניתוק קשר בין ילדים להוריהם.
- ג. העדר הכשרה מתאימה, כאשר ההכשרה הקיימת מוטה מגדרית.
- ד. מרכזי קשר מתפקדים למעשה כמרכזי ענישה לאבות (85% מהילדים הנשלחים למרכז קשר, חיים בבית האם ונמנע מהם קשר עם האב, 15% הינם ילדים בסיכון כחלק מהשמה חוץ בייתית).
- ה. העדר מענים ייעודיים לילדים.
- ו. כשלים אלה, מובילים לעליה דרמטית במספר הילדים הסובלים מניכור כלפי אביהם (עפ"י רוב).

המענה לכישלון משרד הרווחה:

משרד הרווחה, מוטה מגדרית ואינו מסוגל ליתן מענה ראוי. על כן, עפ"י מסקנות דו"ח מבקר המדינה, יש לתת "הכשרה רגישת-מגדר אשר תסייע בצמצום הטענות בדבר הטיה מגדרית והכשרה בנושא מקרי ניתוק קשר בין ילדים להוריהם, כמו ניכור הורי המחייבים זיהוי מוקדם".

בנוסף, יש להקים רשות למעמד המשפחה בישראל, במסגרתה יוקמו מרכזי משפחה בהם יינתן מענה הוליסטי לסוגיות משפחתיות.

תיקון חוק העונשין:

לקבוע בחקיקה, כי ניכור הורי מהווה עבירה פלילית - ניכור הורי מהווה צורה חמורה של אלימות והתעללות נפשית בקטין, נדרשת החמרה בחוק העונשין על כל פגיעה מכל סוג בקטינים.

תיקון חוק האפטרופוסות:

לקבוע בחקיקה, כי מניעת קשר במישרין או בעקיפין (כגון ע"י מרכז קשר) בין הורה לילדיו, יתאפשר רק בהרכב מורחב של שלושה שופטים, בבית משפט מחוזי ובתנאי שהעילה לקיום קשר באמצעות מרכז קשר תהיה הרשעה בעבירת מסוכנות כלפי הקטין (ולא כלפי האישה, או אחר).

לקבוע בחקיקה, כי אם קבע בית המשפט, שהורה אחד מנכר את הילד כלפי משנהו, ההורה המנוכר והילד יהיו זכאים לפיצוי סטטוטורי, ללא הוכחת נזק, בסכום של 150,000 ₪ בגין כל שנת ניכור וזאת על מנת לצמצם את היקף התופעה.

לקבוע בחקיקה, כי אם קבע בית המשפט שהורה הנו מנכר, יפורסם שמו במרשם, שיהיה פתוח לעיון הציבור ויכונה "מרשם הורים מנכרים".

בברכה,

**תחום מדיניות וחקיקה
עמותת אבות למען צדק.**

